

Lahti

**Keskustan
turvallisuu-
suunnitelma
2023**

Tiivistelmä

Lahden kaupunki

1. Keskustan turvallisuussuunnitelman tarkoitus

Lahden keskustan turvallisuussuunnitelma on toteutettu laaja-alaisesti yhteistyössä eri viranomaisten, järjestöjen, yrittäjien ja Keski-Lahden asukasyhdistyksen kanssa.

Turvallisuussuunnitelman avulla pyritään kehittämään ja toteuttamaan konkreettisia toimenpiteitä, joilla Lahden kaupungin keskustan alueen turvallisuutta voidaan kehittää.

Turvallisuussuunnittelu on paikallista turvallisuustoimintaa, jonka tavoitteena on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa parantaa alueen asukkaiden ja muiden sidosryhmien turvallisuutta, sekä edistää paikallisen turvallisuuden tunteen kehittymistä hyvään suuntaan. Lahden keskustan turvallisuussuunnitelmassa turvallisuutta on tarkasteltu 12 eri turvallisuusteeman kautta, joihin on mietitty vaikuttavia keinoja ja toimenpiteitä eri toimijoiden kanssa.

Turvallisuusteemoja on turvallisuussuunnitelmassa käsitelty perehtymällä asiantuntijoiden lausuntoihin, aiheista julkaistuihin tuoreimpiin tutkimuksiin, sekä kansallisiin että paikallisiin suunnitelmiin ja hankkeisiin turvallisuussuunnitelman aiheisiin liittyen.

Turvallisuussuunnitelmassa on painotettu toimijuutta ja toimenpiteitä, jotka tähtäävät turvallisuustilanteen parantamiseen ja edistämiseen. Suunnitelmaan on kerätty toimia, joita suunnitelman eri osallistajat tekevät keskustan turvallisuuden eteen. Toimenpiteet muodostavat yhteensä 12 toimenpideosiota tunnistettuihin erilaisiin paikallisiin turvallisuushaasteisiin ja ne sisältävät yhteensä 39 tarkemmin yksilöityä alueen turvallisuutta edistävää toimenpidettä, jotka on esitelty tarkemmin liitteessä 1. Liitteen 2. taulukossa esitellään, kuinka turvallisuussuunnitelmassa käsiteltyjä erilaisia turvallisuushaasteita ratkaistaan erilaisin toimenpitein ja kuinka näiden toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan.

Turvallisuussuunnitelmassa toimenpiteitä koordinoidaan järjestelmällisesti yhteistyössä paikallisen tason eri toimijoiden kanssa. Turvallisuussuunnittelun avulla voidaan myös viestiä alueen asukkaille ja muille sidosryhmille alueen todellisista turvallisuushaasteista, näiden laajuudesta, sekä siitä mitä näille ongelmille tehdään ja miten alueen turvallisuutta edistetään ja kehitetään.

Turvattomuus ja turvattomuuden tunne Lahden keskustassa voivat aiheuttaa asiakaskatoa, heikentää alueen elinvoimaa ja laskea kaupungin vetovoimaa, niin asukkaiden kuin yritysten näkökulmasta. Sillä voi olla vaikutuksia sekä keskustassa asuvien että työskentelevien ihmisten arkeen. Se voi myös vaikuttaa alueella vierailevien turistien ja matkailijoiden mielikuvaan ja kokemukseen Lahdesta. Lahden kaupunki haluaa, että kaupungin keskusta on turvallinen ja viihtyisä niin asukkaille, yrityksille kuin kaikille vierailijoillekin.

Keskustan turvallisuussuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet kaupungin eri asiantuntijoiden lisäksi esimerkiksi Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, Hämeen poliisilaitos, Keski-Lahden asukasyhdistys ry, Kauppakeskus Trio, Kauppakeskus Syke sekä useita alueella toimivia yrityksiä ja yhdistyksiä.

Turvallisuussuunnitelman laadinnassa on perehdytty paikalliseen turvallisuustilanteeseen laajalti alueen eri sidosryhmiä ja toimijoita kuunnellen.

Keskustan turvallisuussuunnitelmassa on painotettu eri tahojen toimijuutta yhteisen alueellisen turvallisuuden kehittämiseksi ja parantamiseksi. Keskustan turvallisuussuunnitelmaan on koottu yhteen eri toimijoiden Lahden keskustan turvallisuuteen vaikuttavia suunnitelmia, ohjelmia ja hankkeita. Lisäksi turvallisuussuunnitelman tavoitteena on parantaa alueen eri toimijoiden kokonaisvaltaista tilannekuvaa alueen turvallisuustilanteesta ja edistää näiden tahojen keskinäistä dialogia.

2. Toimenpiteet turvallisuushaasteisiin

1) Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen

Toimenpiteet: Lahden kaupunki pyrkii aktiivisesti edistämään keskustan turvallisuutta kehittämällä asuinrakennusten ja liikennetarkaisujen turvallisuutta. Katujen turvallisuuden ja viihtyisyyden kokemusta voidaan edistää muun muassa riittävällä, oikein kohdistetulla valaistuksella ja hyvällä, tilanteen mukaisella talvikunnossapidolla. Luomalla viihtyisiä tiloja ja alueita kaupunkisuunnittelun avulla, voidaan edistää myös paikallisen turvallisuuden tunteen kehittymistä positiiviseen suuntaan.

2) Järjestyshäiriöt ja ilkivalta keskustan alueella

Toimenpiteet: Järjestyshäiriöitä pystytään ennalta ehkäisemään ja niihin puuttumaan tehokkaimmin poliisin suorittamalla näkyvällä valvonnalla ja jalkautumisella keskustan alueella. Poliisi pyrkii jalkautumaan säännöllisesti Lahden keskustan alueella suorittaen valvontaa ja puuttumalla samalla häiriötilanteisiin. Lisäksi kameravalvonnan lisäämistä keskustan katualueille selvitetään poliisin ja kaupungin toimesta.

Lahden kaupunki seuraa aktiivisesti ilkivallan esiintymistä sekä kaupungin hallitsemilla kiinteistöillä että alueilla ja reagoi tilanteen mukaan vaikuttavilla, ilkivaltaa ehkäisevillä toimilla. Nuorten häiriökäyttäytymistä pystytään ehkäisemään esimerkiksi tarjoamalla heille mielekästä vaihtoehtoista toimintaa, esimerkiksi kohtuuhintaista harrastustoimintaa tukemalla. Turvallisuussuunnitelman taustatietokyselyissä nousi esille myös nuorisotilojen tarve, nuorisotiloilla voidaan mahdollistaa nuorten vapaa-ajan viettoa turvallisessa ympäristössä.

3) Syrjäytymisen ehkäisy

Toimenpiteet: Ennalta ehkäisevä päihdetyö, työllisyyttä edistävät hankkeet, alueiden eriytymistä ehkäisevä suunnittelu. Erilaiset hankkeet kuten Tukialushanke, Tuulensuoja, tukevat syrjäytymisen ehkäisyä Lahden alueella.

4) Huumeiden käytön vähentäminen keskustan alueella

Toimenpiteet: Ennalta ehkäisevän päihdetyön eri muodot, työllisyyttä edistävät hankkeet, poliisin suorittama katuhuumeivalvonta, alueiden eriytymistä ehkäisevä suunnittelu,

5) Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset

Toimenpiteet: Väkivaltaa ehkäisevät työmuodot kuten Marak-toiminta, Aggredi Päijät-Hämeen väkivaltaa ehkäisevä työ, kuten Turvakoti Aggredi, väkivaltatyön avopalvelu aikuisille ja lapsille, sekä väkivaltatyön avopalvelun Turvallisuustyö, ennalta ehkäisevän päihdetyön toimet.

6) Liikenneturvallisuuden ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen

Toimenpiteet: Liikenneturvallisuustyöryhmä edistää ja seuraa liikenneturvallisuuden ja liikkumisen turvallisuuden kehittämistä, otetaan liikenneturvallisuus huomioon kaupunkisuunnittelussa. Käynnistetty toimenpiteitä keskustan alueen liikenneturvallisuuden edistämiseksi kuten esimerkiksi Paavolan koulureittien turvallisuutta parantavat toimenpiteet Karjalankadun, Aleksanterinkadun ja Oikokadun suojateille. Pidetty Paavolan kampuksen oppilaiden huoltajille infotilaisuus, jossa pyrittiin vastaamaan oppilaiden vanhempien huoliin ja kysymyksiin. Materiaalin laatiminen turvallisista koulureiteistä oppilaille ja heidän huoltajilleen.

7) Tapahtumaturvallisuuden kehittäminen ja parantaminen

Toimenpiteet: Poliisi ja Päijät-Hämeen pelastuslaitos valvovat tapahtumaturvallisuuden toteutumista ja antavat neuvontaa tapahtumajärjestäjille, Lahden kaupunki ohjaa tapahtuman järjestäjät perehtymään Lahden Tapahtumaoppaaseen jo tapahtuman suunnitteluvaiheessa.

8) Maahanmuuttajien ja pakolaisten integroituminen yhteiskuntaan

Toimenpiteet: Suomen kielen oppimista tukevat toimenpiteet, kuten Lahden Palvelutorilla järjestettävät Luetaan yhdessä-tilaisuuksia, joissa opetellaan lukemaan, kirjoittamaan ja puhumaan suomea, Monikulttuurikeskus Multi-Culti tukee osallisuutta ja kotoutumista Lahden ydinkeskustassa. Multi-Cultissa järjestetään opinto- ja harrastusryhmiä, oman vähemmistökulttuurin tukemiseen tarkoitettua toimintaa ja vertaisryhmiä, lisäksi toimintakeskuksessa järjestetään kursseja, luentotilaisuuksia ja tapahtumia. Kuntakokeilun 3 vuoden kotoutumissuunnitelman seuranta, alueellista eriytymistä ehkäisevät toimet.

9) Nuorten tekemät rikokset ja ongelmakäyttäytyminen

Toimenpiteet: Ankkuritiimi, jalkautuva nuorisotyö, sovittelutoiminta, kohdennettua avustusta haettu jengiytymiseen ja rikosten ehkäisyyn nuorisotyössä. Muut jengiytymistä ja rikollisuutta ehkäisevät hankkeet. Varhaisen puuttumisen ”Lahden malli”

Ankkuritoiminnan ja koulujen ja opiskelijahuollon kanssa. Nuorisotyön koordinointi ja aktiivinen tiedonvaihto ja yhteistyö eri toimijoiden välillä.

10) Ikääntyneiden ja muiden erityisryhmien asumisen ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen

Toimenpiteet: Esteettömyyssuunnitelman laatiminen, Lahden kaupunki edistää ja tukee esteettömyyden kehittämistä asuin- ja elinympäristössä, Lahti-Pisteessä tuotetaan neuvontaa ja palveluita iäkkäille asukkaille, ikääntyneille tarkoitettu Päijät-Soten asiakaspalvelupiste, Päijät-Soten tuetun asumisen palvelut ikääntyneille ja erityisryhmille.

11) Palo- ja pelastusturvallisuuden kehittäminen ja parantaminen

Toimenpiteet: Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valistustyö- ja valvontatoimet. Pelastuslaitoksen valistustyön tarkoituksena on herättää ihmisiä tunnistamaan vaaran aiheuttajia arjessa, tukea onnettomuuksien ennalta ehkäisyä ja oikeita toimintatapoja hätätilanteessa. Pelastuslaitoksen valvontatoimilla seurataan kiinteistöjen palo- ja pelastautumistoimenpiteiden, sekä ennalta ehkäisevien toimien riittävyttä ja ajantasaisuutta. Ensiaputaitojen edistäminen esimerkiksi SPR:n kurssit.

12) Yhteistyön ja tilannekuvan parantaminen organisaatioiden välillä

Toimenpiteet: Lisätään aktiivisesti keskinäistä dialogia eri tahojen välillä yhteisissä foorumeissa, seurataan keskustan turvallisuustilannetta aktiivisesti eri foorumeissa esimerkiksi poliisin, pelastuslaitoksen ja Lahden kaupungin toimesta. Mietitään yhdessä eri toimijoiden kanssa ratkaisuja turvallisuustilanteen edistämiseksi ja parantamiseksi keskustan alueella.

3. Turvallisuussuunnitelman huomiot

Turvallisuussuunnitelmaa laadittaessa on alueen eri sidosryhmiä ja toimijoita saatu aktivoitua yhteiseen vuoropuheluun keskustan turvallisuuden kehittämistä, keskustan alueen turvallisuutta edistäviä hankkeita ja toimenpiteitä on käynnistetty, asukkaiden kokemaa turvallisuuden tunnetta on saatu kartoitettua kyselyiden ja tutkimusten avulla. Saatuja vastauksia on viestitty eteenpäin eri sidosryhmille, kuten poliisi ja liikenteensuunnittelusta vastaavat tahot.

Turvallisuussuunnitelmaa laadittaessa on perehdytty eri tahojen Lahden keskustan turvallisuutta edistävään toimintaan ja toimenpiteisiin, samoin kuin eri sidosryhmien edustajien kokemiin paikallisen turvallisuuden haasteisiin. Turvallisuussuunnitelmassa avataan laaja-alaisesti erilaisia turvallisuuteen vaikuttavia ilmiöitä ja esitellään eri tahojen vastuualueita turvallisuuteen liittyen.

Lahden keskustan turvallisuussuunnitelmassa on kattavasti koottu yhteen eri toimijoiden käynnissä olevia ja tulevia Lahden keskustan turvallisuutta edistäviä toimenpiteitä ja hankkeita. Turvallisuussuunnitelmassa esitellään myös erilaisia keinoja kehittää ja edistää paikallista turvallisuutta. Yhteistyö ja eri toimijoiden välinen vuoropuhelu tarjoaa myös mahdollisuuden jakaa tietoa ja oppia toisilta, tukien samalla yhteisiä tavoitteita paikallisen turvallisuuden kehittämisessä. Aktiivisilla turvallisuutta edistävillä toimenpiteillä voidaan myös vaikuttaa paikallisen turvallisuuden tunteen kehittymiseen parempaan suuntaan.

4. Liite 1 Toimenpiteet

Toiminta	Vastuutahot	Toimenpide	Tulossa	Käynnissä	Jatkuva toiminta
Ankkuri-toiminta	Nuorisopalvelut, poliisi	Päijät-Hämeen ankkuritiimi on poliiseista, nuorisotyöntekijöistä ja sosiaalityöntekijästä koostuva tiimi, joka käsittelee alaikäisten tekemiä rikoksia ja nuorten puhuttamisia. Tiimi käsittelee myös muilta toimijoilta saatuja nuoriin liittyviä huolenaiheita			x
Elokolo Lahti	Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry	Keskustassa sijaitseva, kaikille avoin päihteen matalan kynnyksen kohtaamispaikka, jossa voi nauttia aamupalaa ja kahvia, jutella turvallisessa ympäristössä ja saada kokonaisvaltaista vertaistukea päihde ongelmiin ja muihin elämän haasteisiin			x
Etsikko, Mestarinkatu 9	ViaDia Lahti ry	Etsikko tukee päihderiippuvaisia, vankilasta vapautuvia ja rikostaustaisia kohti päihteen elämää. Asiakkaille tarjotaan mielekästä tekemistä ja arjenhallintataitoja sekä apua asioiden hoitoon	x		
Etsivä Nuorisotyö	Nuorisopalvelut	Tavoitteena löytää nuoria, jotka ovat pudonneet tai putoamassa palvelujen ulkopuolelle			x
Homebase	Homebase ry	Homebase on toipuville päihderiippuvaisille suunnattu päihteen kohtaamispaikka, jonka tarkoituksena on tukea toipuvia päihderiippuvaisia pysymään päihteettömänä ja rakentamaan omaa tulevaisuutta		x	
Hyvinvointi ja turvallisuuskyselyt (2-vuoden välein)	Lahden kaupunki	Kyselyllä kerätään tietoa Lahtelaisten koetusta hyvinvoinnista ja turvallisuuden tunteesta, jota käytetään Hyvinvointisuunnittelussa hyödyksi			x

Hälytystoiminta	Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Päijät-Hämeen hyvinvointialue	Pelastustoimen ja ensihoidon hälytystehtävien hoitaminen			x
Ikääntyneiden palveluneuvonta, Palvelutori	Päijät-Sote	Ikääntyneiden neuvontaa ja palvelutarpeiden arviointia Lahden palvelutorilla. Lisää ikääntyneiden arjen turvallisuutta ja sujuvuutta			x
Jalkautuva ehkäisevä päihdetyö	Nuorisopalvelut, Psykososiaalinen tuki Domino	Kohtaa nuoria kaduilla ja ohjaa heitä palvelujen pariin tarvittaessa, tehden yhteistyötä vanhempien ja koulujen kanssa			x
Jelppi-terveysneuvonta, Launeenkatu 74	Päijät-Sote, ViaDia ry	Terveys neuvontaa ja tukea huumeita käyttäville ja heidän läheisilleen			x
Katupäivystystoiminta	Monon Side ry	Monon päivystystoiminta on nuorten vapaa-ajalla tapahtuvaa kohtaamis-, auttamis- ja kriisityötä kohdistuen erityisesti päihteiden, väkivallan vuoksi tilapäisesti kriisitilanteessa tai riskiolosuhteissa oleviin nuoriin. Toimintaan kuuluu myös tarvittaessa ammattiavun paikalle saattaminen ja jatkotoimenpiteiden varmistaminen sekä tilanteen purku yhdessä nuoren ja huoltajien kanssa sekä tarvittava palveluohjaus muihin tukitoimenpiteisiin			x
Katusovittelu-toiminta	Lahden Nuorisopalvelut, Walkers, Lahden Seurakuntayhtymä erityisnuorisotyö, Aluekoordinaattori	Nopea reagointi alaikäisten nuorten tekemiin lieviin rikoksiin ja soviteltavissa oleviin ongelmiin	x		
Koulureittiselvitys-työryhmä	Lahden kaupunki	Kaupunki perusti työryhmän selvittämään Lotilan ja Harjun koulujen oppilaiden koulureittien turvallisuutta. Työryhmässä tarkasteltiin keinoja, joiden avulla koulureittien turvallisuutta voitaisiin edistää ja lisätä		x	
Koulusovittelu-toiminta	Perusopetuspalvelut, Lahden kaupunki	Ehkäistään nuorten jengiytymistä ja rikollisuutta sovittelutoiminnan avulla puuttamalla varhain lasten ja nuorten ei toivottuun käytökseen ja oireiluun. Koulusovittelijat jalkautuvat Lahden ala- ja yläkouluille tekemään sovittelutyötä yhdessä oppilaiden, koulun henkilöstön ja oppilaiden huoltajien kanssa	x		

Lahden perhekeskus, Aleksanterinkatu 11	Päijät-Sote	Arjen tuen palvelut perheille, perheoikeudelliset palvelut, alaikäisten mielenterveys ja perheneuvonta palvelut, äitiys- ja lastenneuvola, lasten ja nuorten kuntoutus, lasten sairaanhoitajan ja lääkärin vastaanotto			x
Liikenneturvallisuustyöryhmä	Kaupunki, Ely-keskus, Poliisi, Liikenneturva	Ryhmässä käydään läpi 2 kertaa vuodessa ajankohtaisia liikenneturvallisuus asioita ja edistetään eri sidosryhmien välistä dialogia			x
Liikenneturvallisuusviikko	Liikenneturva, Kaupungin sivistystoimi, poliisi (Kysy lisää)	Innostaa oppilaita, opettajia ja opiskelijoita nostamaan liikenneturvallisuusasiat esiin. Tämän vuoden teemana turvalliset koulumatkat. Kampanjoidaan myös autoilijoille. Pidetään vuosittain	x		
Monikulttuurikeskus Multi-Culti, Päijänteenkatu 1	Lahden nuorisopalvelut	Toiminnan tavoitteena edistää nuorten moninaisuutta, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja kotoutumista			x
Noja toiminta	Nuortenpalvelu/Securitas	Nuorten kanssa toimimiseen koulutetut järjestyksenvälvojat Triossa			x
Nuorten Katutyö Lahti	Diakonissalaitos	Anonyymiä työskentelyä nuorten ehdoilla. Apua kadulla oleville ja siellä aikaansa viettäville alaikäisille, päihde- ja mielenterveysongelmallisille nuorille. Tiimi liikkuu Lahden keskustassa ja lähiöissä. Toimintaa ohjaa työparin pitkä työkokemus lastensuojelu- sekä päihde ja mielenterveystyöstä		x	
Ohjaamo Onni	Opetus- ja kulttuuriministeriö, Työ- ja elinkeinoministeriö, Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, ELY-keskus, nuorisotakuu, Ohjaamo Lahti	Matalan kynnyksen psykososiaalista tukea nuorille aikuisille ympäri Suomen. Tavoite lisätä nuorten aikuisten sosiaalista ja psyykkistä hyvinvointia ja osallisuutta. Tarkoitettu 18–29- vuotiaille nuorille aikuisille asuinpaikasta riippumatta. Tarjoaa apua ja tukea helposti, intensiivisesti, oikea-aikaisesti ja joustavasti, tarvittaessa anonymisti. Tavoitteellista yksilötyötä ja ryhmätoimintaa näyttöön perustuvien menetelmien verkossa ja kasvotusten			x
Poliisin jalkautuminen keskustan alueella	Poliisi	Poliisi pyrkii jalkautumaan säännöllisesti Lahden keskustan alueelle ja erityisesti seuraamaan		x	

		kauppakeskuksissa liikkuvien nuorisjoukkojen toimintaa ja puuttuu tilanteisiin tarvittaessa			
Psykososiaalinen tuki Domino	Nuorisopalvelut	Tarjoaa tukea mielenterveys ongelmiin, kriisitilanteisiin ja päihteiden käyttö ongelmiin			x
Päihdekasvatustyö	Monon Side ry	Päihdekasvatustyötä lapsille ja nuorille, yhteistyössä koulujen ja vanhempien kanssa			x
Päihdeputki- ja Järkeä vai ei? -tapahtumat	Psykososiaalinen tuki Domino, Monon Side ry, Walkers Lahti	Ehkäisevän päihdetyön tapahtumat nuorille, toinen keväällä ja toinen syksyllä. (6- ja 8-luokkalaisille tarkoitettut). Luokat kiertävät rasteja, joiden tarkoitus on kannustaa osallistujia keskustelemaan aiheesta keskenään. Tapahtuman keskeiset teemat ovat digipelaaminen, nikotiinituotteet, alkoholi sekä huumeidenkäyttö			x
Päijät-Hämeen sosiaalipäivystys, puh. 0444 828201	Päijät-Sote	Sosiaalipäivystys huolehtii kiireellisten ja välttämättömien sosiaalipalveluiden arvioimisesta ja järjestämisestä sosiaalisissa hätä- ja kriisitilanteissa. Esim. kiireellinen lastensuojelu, alaikäisten päihteidenkäyttöön ja rikollisuuteen liittyvät asiat, perhe- ja lähisuhdeväkivalta tilanteet, kriisitilanteiden ensivaihe, tilanteet, joissa ikäihminen ei pärjää yksin kotona			x
Päiväkeskus Tuulensuoja	Lahden Sininauha ry, Päijät-Sote	Päiväkeskus on tarkoitettu yli 18-vuotiaille päijäthämäläisille päihteiden käyttäjille, asunnottomille tai muille palveluiden ulkopuolella oleville ihmisille. Tuulensuojassa voi irtautua hetkeksi katuelämästä. Kävijät kokevat paikan turvallisena paikkana hengähtää ja levätä		x	
Seurakunnan Erityisnuorisotyö	Lahden seurakunnat	Erityisnuorisotyö on seurakunnan tekemää nuorten ja perheiden tukena toimivaa pitkäjänteistä nuorisotyötä			x
Tapahtumaturvallisuus	Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Poliisi, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ensihoito	Paikallinen tapahtumaturvallisuustyöryhmä perustettu, myös valtakunnallinen verkosto			x

Tarve- ja ilmiöperustainen oppilaitosyhteistyö	Psykososiaalinen tuki Domino	Toteutetaan tarpeen mukaan eri oppilaitosten kanssa esimerkiksi keskustelua päihteistä yms.			x
Tukialus-hanke	Lahden Diakonialaitos	Tukialus hanke tekee jalkautuvaa etsivää mielenterveys- ja päihdetyötä Lahden kaduilla vuosina 2022–2024. Hankkeen projektityöntekijät ja vertaistoimijat jalkautuvat Lahden kaduille arkipäivisin kohtaamaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevia mielenterveys- ja päihdeongelmista sekä sairauksista kärsiviä ihmisiä. Tavoitteena on tukea ihmistä elämän ja arjenhallinnan palautumisessa, jotta hän kiinnittyy sekä pystyy hyödyntämään muita alueellisia palveluita. Hanke tekee tiiviisti yhteistyötä kaikkien alueellisten toimijoiden kanssa, jotka kohtaavat hankkeen kohderyhmän ihmisiä		x	
Turvakoti Aggredi, Launeenkatu 8	Lahden ENSI JA TURVAKOTI ry	Turvakoti tarjoaa turvaa ja tukea perheväkivaltakierteen katkaisuun			x
Turvallisuuskoulutus	Päijät-Hämeen pelastuslaitos	Maahanmuuttajaopiskelijoiden turvaluennot	x		
Valvonta ja rikosten torjunta	Poliisi	Näkyvä valvonta, rikosten torjunta			x
Valvonta ja turvallisuusviestintä	Päijät-Hämeen pelastuslaitos	Pelastus- ja kemikaalilain mukaisella valvonnalla pyritään vaikuttamaan mm. rakennuksien toiminnan ja yleisötapahtumien turvallisuuteen. Pyrimme näkymään erilaisissa tapahtumissa kuten esim. markkinoilla ja viestimään niissä ajankohtaisista turvallisuusaiheista			x
Väkivaltatyön avopalvelu	Lahden ensi- ja turvakoti ry	Tarjoaa aikuisten kanssa tehtävässä työssä matalan kynnyksen ammatillista keskusteluapua, neuvontaa ja ohjausta miehille ja naisille, joiden perheessä tai lähisuhteissa on väkivaltaa tai sen uhkaa. Työskentely voi sisältää yksilö-, pari- ja perhetapaamisia sekä vertaisryhmä toimintaa. Maksuton palvelu on tarkoitettu niin väkivallan uhreille kuin tekijöille ja heidän läheisilleen			x

Väkivaltatyön avopalvelu lapsille ja perheille	Lahden ensi- ja turvakoti ry	Lasten kanssa tehtävässä työssä väkivaltatyön avopalvelun lapsityöntekijä työskentelee perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai väkivallan uhkaa kokeneiden lasten ja nuorten kanssa, huomioiden myös lapsen perheen olosuhteet. Toiminnan piiriin voidaan ohjata myös kriisitilanteissa, jotka aiheuttavat turvattomuutta lapsen lähisuhteissa. Työskentely on osallistavaa ja lapsen selviytymistä tukevaa. Tavoitteena on lapsen turvallisuuden tunteen ja myönteisen minäkuvan rakentuminen			x
Väkivaltatyön avopalvelun Turvallisuustyö	Lahden ensi- ja turvakoti ry	Turvallisuustyö on ennalta ehkäisevää väkivaltatyötä, verkostotyötä, koulutus- ja tiedotustoimintaa, vaikuttamistyötä ja kansalaistoimintaa		x	
Walkers-Lahti	Lahden Diakonialaitos, Lahden kaupunki	Jalkautuvan nuorisotyön muoto, joka perustuu vapaaehtoisten aikuisten nuorille antamaan aikaan ja läsnäoloon. Tavoitteena on tavoittaa erityisesti niitä 13–17-vuotiaita nuoria, jotka eivät osallistu harrastustoimintaan eivätkä nuorisotalotoimintaan. Toiminta täydentää paikallista nuorisotyötä ja on yksi ehkäisevän päihdetyön toimintamuoto, jolla ehkäistään lahtelaisten nuorten syrjäytymistä		x	

5. Liite 2 Toimenpiteet turvallisuusteemoittain

Ilmiö	Tavoite	Toimenpiteet	Seuranta
Asuin- ja elinympäristön turvallisuuden parantaminen	Turvallinen ja viihtyisä kaupungin keskusta	Asuinrakennusten ja alueiden turvallisuuden ja viihtyisyyden kehittäminen	Hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyt, turvallisuuskävelyt, alueellisen eriytymisen ehkäisy
Järjestyshäiriöt ja ilkivalta keskustan alueella	Ehkäistä järjestyshäiriöitä ja ilkivaltaa keskustan alueella	Poliisi pyrkii jalkautumaan alueelle säännöllisesti ja puuttumaan häiriökäyttäytymiseen, kaupunki seuraa ilkivallanteiden yleisyyttä kaupungin kiinteistöissä- ja ylläpitämällä alueilla ja lisää tarvittaessa toimenpiteitä ongelmakohteissa, poliisi ja kaupunki selvittää kameravalvonnan lisäämistä katualueilla, yhteydenpito poliisin ja kaupungin välillä turvallisuustilanteesta	Poliisin tilastot ja raportointi, ilkivaltaisten vahinkojen ilmaantuvuus ja kustannukset
Syrjäytymisen ehkäisy	Ehkäistä syrjäytymistä	Ennalta ehkäisevä päihdetyö, työllisyyttä edistävät hankkeet, alueiden eriytymistä ehkäisevä suunnittelu	Vaikuttavuuden seuranta, tilastot Hyvinvointi- ja terveysryhmä (Kaupunki- ja Päijät-Hämeen hyvinvointialue)
Huumeiden käytön vähentäminen alueella	Vähentää huumeiden käyttöä- ja saatavuutta keskustan alueella	Ennalta ehkäisevä päihdetyö, nuorisotyö, poliisin suorittama jalkautuminen ja valvonta	Poliisin rikos- ja tehtävätilastot, päihdetyön vaikuttavuuden seuranta (Kaupunki- ja Päijät-Hämeen hyvinvointialue)
Henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset	Vähentää henkeen ja terveyteen kohdistuvia rikoksia alueella	Ennalta ehkäisevä päihdetyö ja syrjäytymistä ehkäisevät toimenpiteet	Poliisin rikos- ja tehtävätilastot
Liikenneturvallisuuden ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen	Edistää liikenneturvallisuutta ja liikkumisen turvallisuutta keskustan alueella	Liikenneturvallisuus ja liikkumisen turvallisuus otetaan huomioon kaupunkisuunnittelussa, pyritään korjaamaan havaittuja ongelmia ja	Tilanteen seuranta, liikenneturvallisuustilastot, asukkaiden palaute (Liikenneturvallisuustyöryhmä)

		parantamaan liikenteen ja liikkumisen turvallisuutta	
Ikääntyneiden ja muiden erityisryhmien asumisen- ja liikkumisen turvallisuuden parantaminen	Tukea ikääntyneiden ja muiden erityisryhmien turvallista asumista ja liikkumista	Kehitetään esteettömyyttä asumisessa ja liikenteessä, tuettu asuminen erityisryhmille, Lahden Esteettömyyssuunnitelman laatiminen	Seurataan ikääntyneiden ja erityisryhmien kotona pärjäämistä (Päijät-Hämeen hyvinvointialue ja Lahden kaupunki), asukaspalautteet, Vammais- ja vanhusneuvostot
Palo- ja pelastusturvallisuuden kehittäminen ja parantaminen	Parantaa nykyistä palo- ja pelastusturvallisuustilannetta	Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen valistustyö ja valvontatoimet	Pronto-järjestelmä ja pelastuslaitoksen tilastot vuosittaisista tehtävistä ja ilmi tulleista epäkohdista
Tapahtumaturvallisuuden kehittäminen ja parantaminen	Edistää tapahtuman vaatimusten huomioon ottamista jo hyvissä ajoin suunnitteluvaiheessa	Ohjataan tapahtuman järjestäjät perehtymään jo varhain Lahden Tapahtumaoppaaseen	Hämeen Poliisi ja Päijät-Hämeen pelastuslaitos seuraavat tapahtumien turvallisuuden huomioimista ja toteutumista
Maahanmuuttajien ja pakolaisten integroituminen yhteiskuntaan	Edistää maahanmuuttajien ja pakolaisten integroitumista yhteiskuntaan	Suomen kielen oppimisen tukeminen, työllistymistä ja opiskelupaikan saamista edistävät toimenpiteet, alueellisen eriytymisen ehkäiseminen	Kuntakokeilun 3 vuoden kotoutumissuunnitelman seuranta, alueellisen eriytymisen ehkäisemisen seuranta
Nuorten tekemät rikokset ja ongelmakäyttäytyminen	Puuttua nopeasti ja vaikuttavasti nuorten rikos- ja ongelmakierteen katkaisemiseksi	Ankkuritiimi ja jalkautuva nuorisotyö, sovittelutoiminta, kohdennettua avustusta haettu jengiytymisen ja rikosten ehkäisyyn nuorisotyössä, toisen asteen koulutuksen jengiytymistä ja rikollisuutta ehkäisevään hankkeeseen suunnitelmia hakea avustusta	Tilanteen seuranta nuorisotyössä, nuorison rikostilastot, tiedonvaihto eri toimijoiden kesken ja yhteistoiminnan koordinointi
Yhteistyön ja tilannekuvan parantaminen organisaatioiden välillä	Parantaa ja edistää toimijoiden välistä yhteistyötä ja tilannekuvaa	Lisätään aktiivisesti keskinäistä dialogia eri tahojen välillä käytettävissä olevissa foorumeissa	Keskustan turvallisuustilanteen seuraaminen yhteistyöfoorumeissa, Lahden kaupunki, Hämeen poliisilaitos, Päijät-Hämeen hyvinvointialue, yhteistyökumppanit ja järjestöt

Lahti